

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Zainwestujmy razem w środowisko

Program LIFE - priorytety dla polskiej przyrody

JEST ŹLE, ALE MOŻE BYĆ LEPIEJ!

Habitats Directive reporting

The Habitats Directive protects animal and plant species of Community interest including endangered, vulnerable, rare and endemic species or those requiring particular attention, as well as a number of natural and semi-natural habitat types. EU Member States report on the conservation status of and trends in species and habitats within each biogeographical and marine region, relevant pressures and threats, conservation measures and importance of Natura 2000.

The EU Habitats Directive protects

1 389 species

233 habitats

Member States reported improvement for

198 species

104 habitats

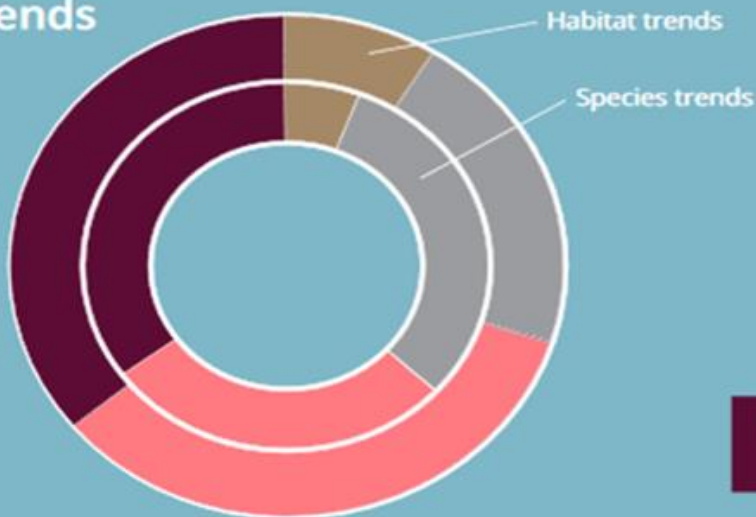
Conservation status and trends

SPECIES

27 % of species have a **good conservation status**

6 % of species show an **improving trend in conservation status**

The **trend** is **unknown** for almost **1/3** of species

HABITATS

3/4 of habitats assessed are **poor or bad**

9 % of habitats show **improving trends**

Over 1/3 of habitats continue to **deteriorate** at EU level

■ Unfavourable — improving ■ Unknown ■ Unfavourable — stable ■ Unfavourable — deteriorating

„81% siedlisk i 63% gatunków w Europie ma słaby lub zły status zachowania”

“

81 % of habitats and 63 % of species have a poor or bad conservation status in Europe.

”

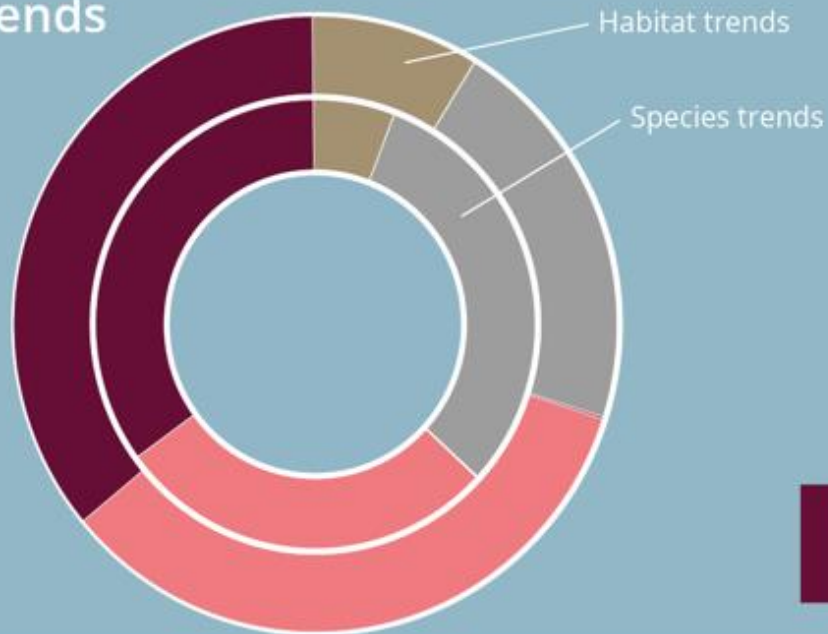
Conservation status and trends

SPECIES

27 % of species have a **good conservation status**

6 % of species show an **improving trend in conservation status**

The **trend is unknown** for almost **1/3** of species

HABITATS

3/4 of habitats assessed are **poor or bad**

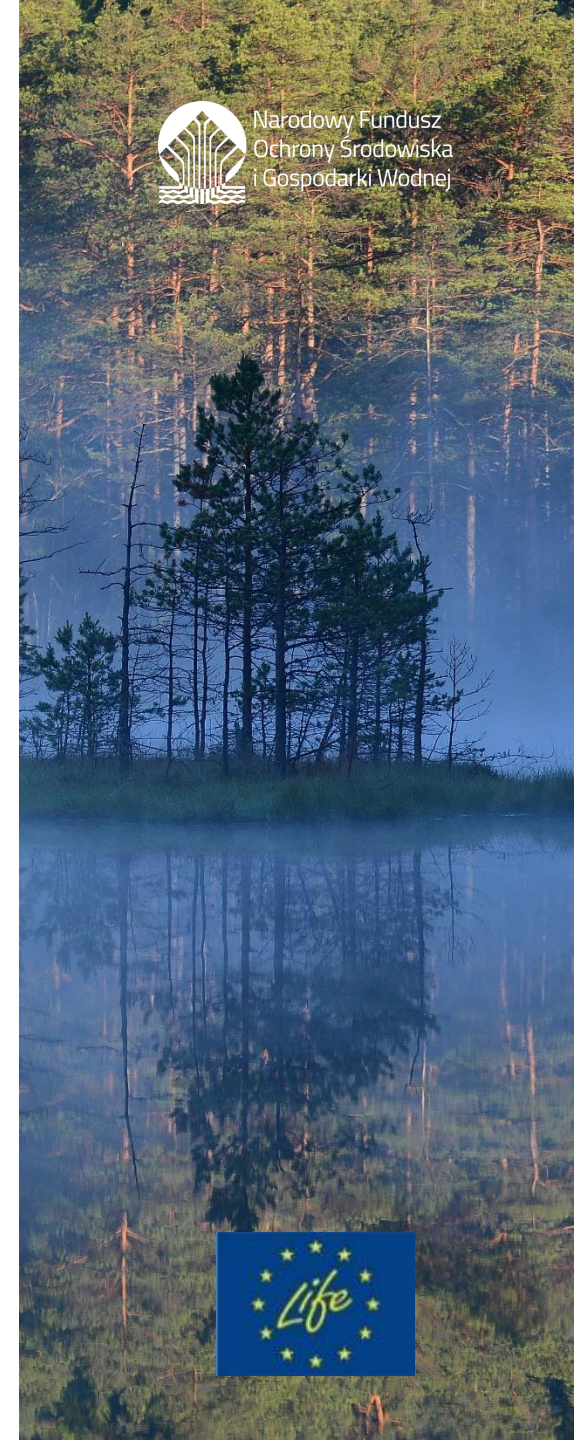
9 % of habitats show **improving trends**

Over 1/3 of habitats continue to **deteriorate** at EU level

State of nature in the EU

Results from reporting under the nature directives 2013-2018

ISSN 1977-8449

#LIFE webinarium NATURA 2020.12.16 „Europejskie i krajowe wyzwania z zakresu ochrony przyrody”

6 filmów • 86 wyświetleń • Ostatnia aktualizacja: 28 gru 2020

Narodowy
Fundusz Ochrony
Środowiska i
Gospodarki
Wodnej

SUBSKRYBUJ

-

1 **Wprowadzenie do webinarium, Andrzej Muter – Kierownik Wydziału LIFE, NFOŚiGW**
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
-

2 **Polityka KE w zakresie ochrony przyrody – Przemysław Ogiński, Dyrekcja Generalna Środowisko,**
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
-

3 **Program LIFE na rzecz ochrony przyrody a wyniki naboru 2020, Maja Mikosińska, KE/EASME**
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
-

4 **Polskie priorytety ochrony przyrody w kontekście LIFE, Łukasz Rejt, MŚiK**
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
-

5 **Rozmowa z wybranymi polskimi Beneficjentami Programu LIFE**
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
-

6 **Podsumowanie Webinarium, Andrzej Muter – Kierownik Wydziału LIFE, NFOŚiGW**
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

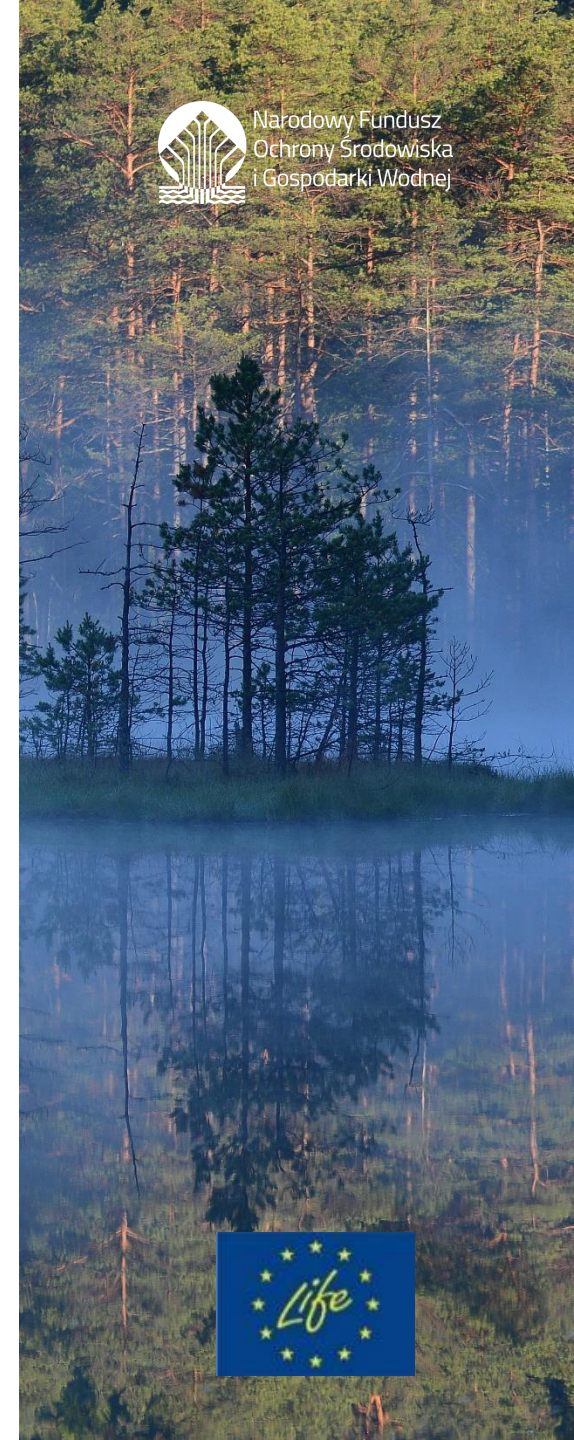
<https://www.youtube.com/playlist?list=PL4VmYbjQe3-HfBtifcof3RLRPTbrUw02P>

State of nature in the EU

Results from reporting under the nature directives 2013-2018

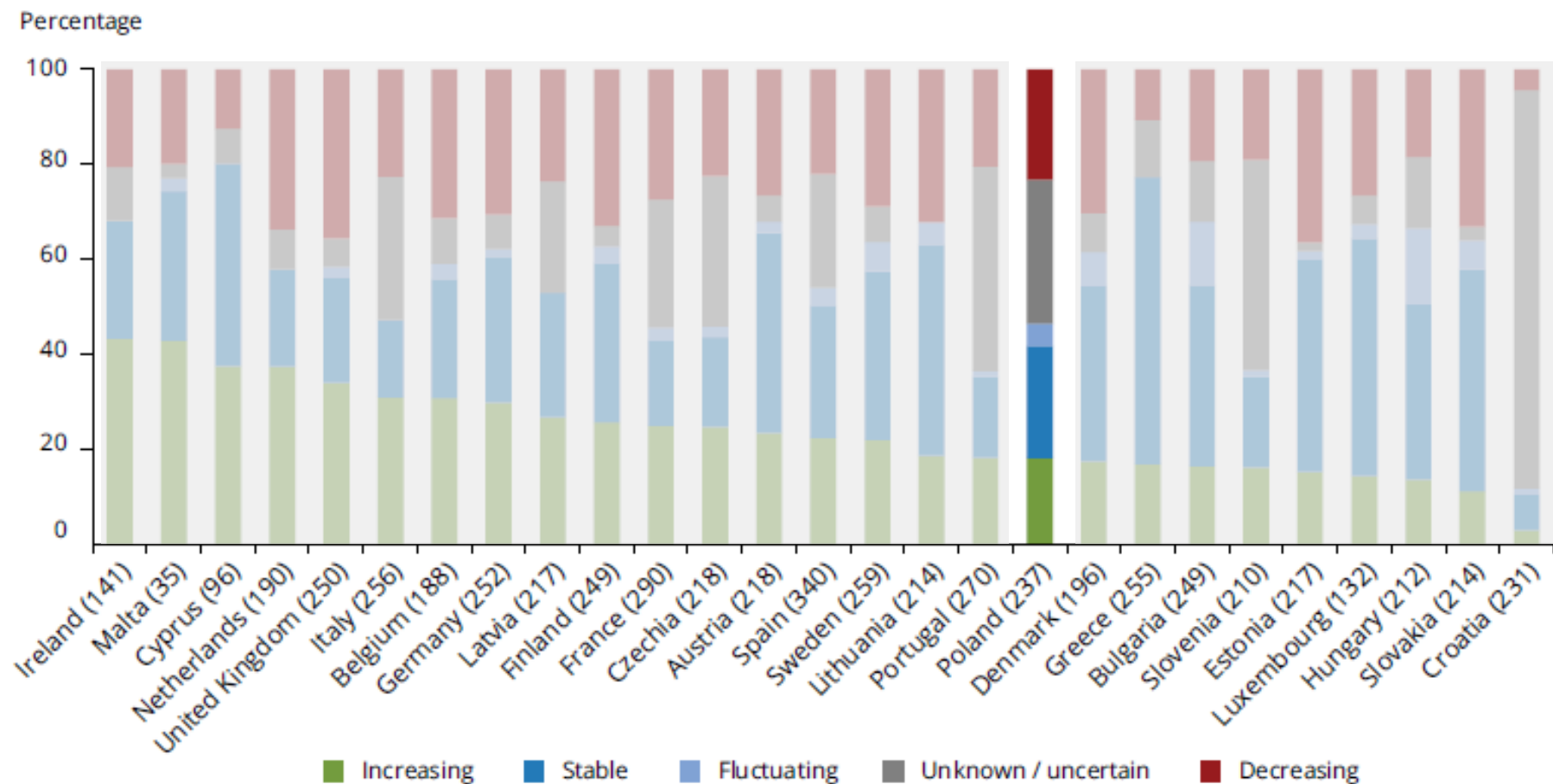
ISSN 1977-8449

Krótkoterminowe trendy populacji ptaków lęgowych poziomie krajów członkowskich

Figure 2.7 Short-term trends in breeding bird populations by Member State

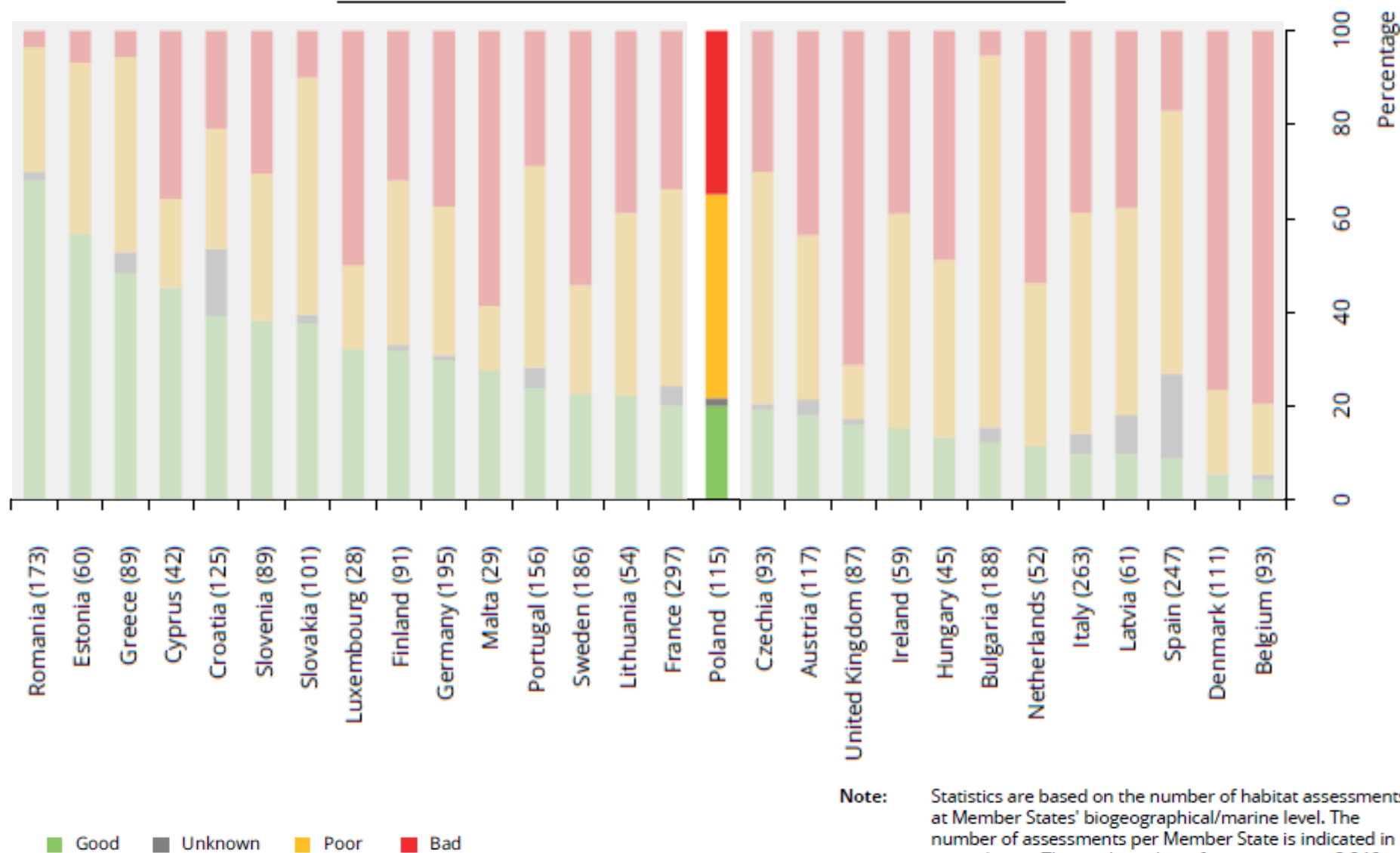
Note: The number of reports is indicated in parentheses. The total number of reports is 5 827. There are more breeding taxa than reported by the Member States.

Source: Article 12 Member States' reports and EU assessments.

Status ochrony siedlisk na poziomie krajów członkowskich

Figure 3.8 Conservation status of habitats at Member State level

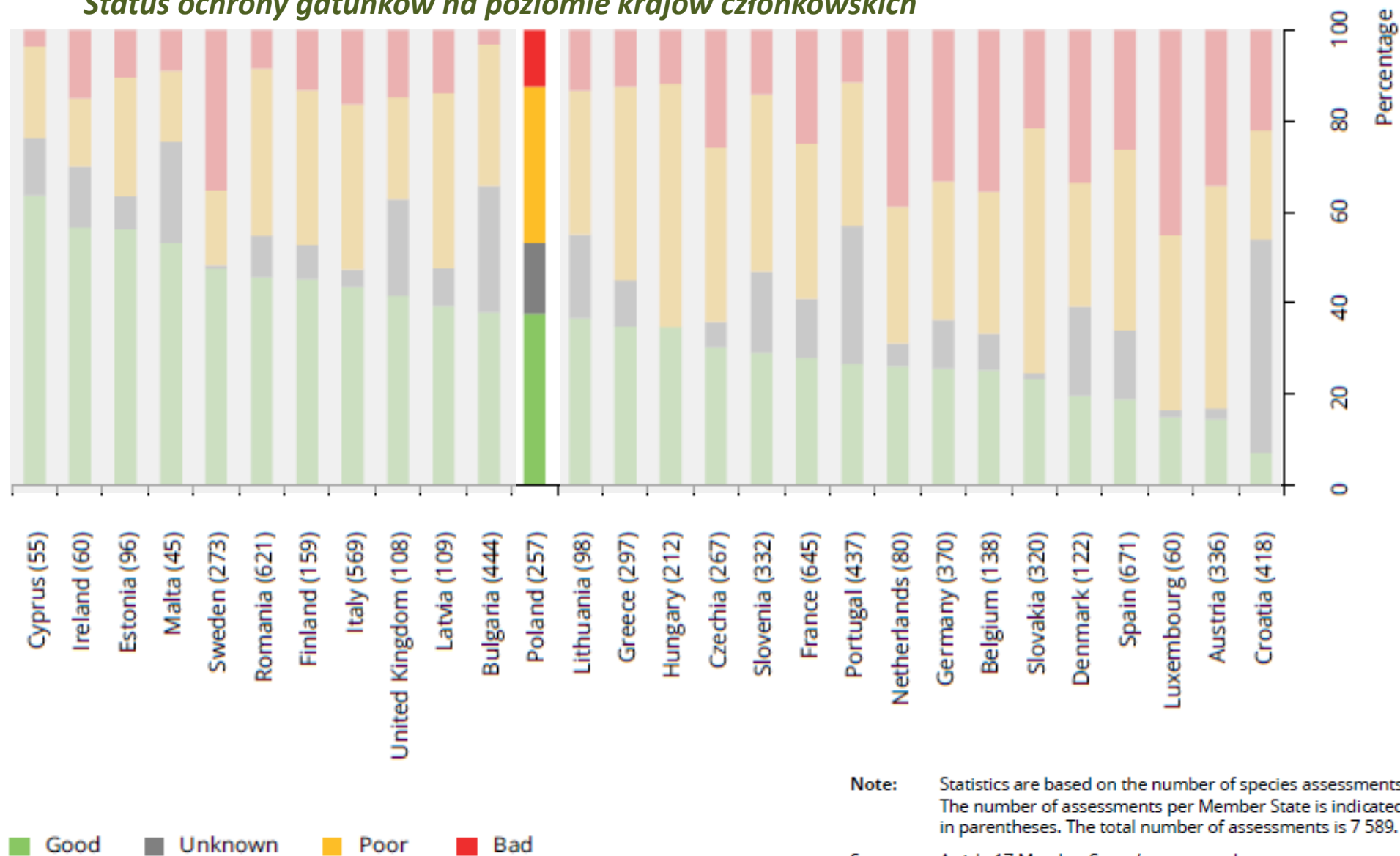
Note: Statistics are based on the number of habitat assessments at Member States' biogeographical/marine level. The number of assessments per Member State is indicated in parentheses. The total number of assessments is 3 246.

Source: Article 17 Member States' reports and assessments.

Figure 3.13 Conservation status of species at Member State level

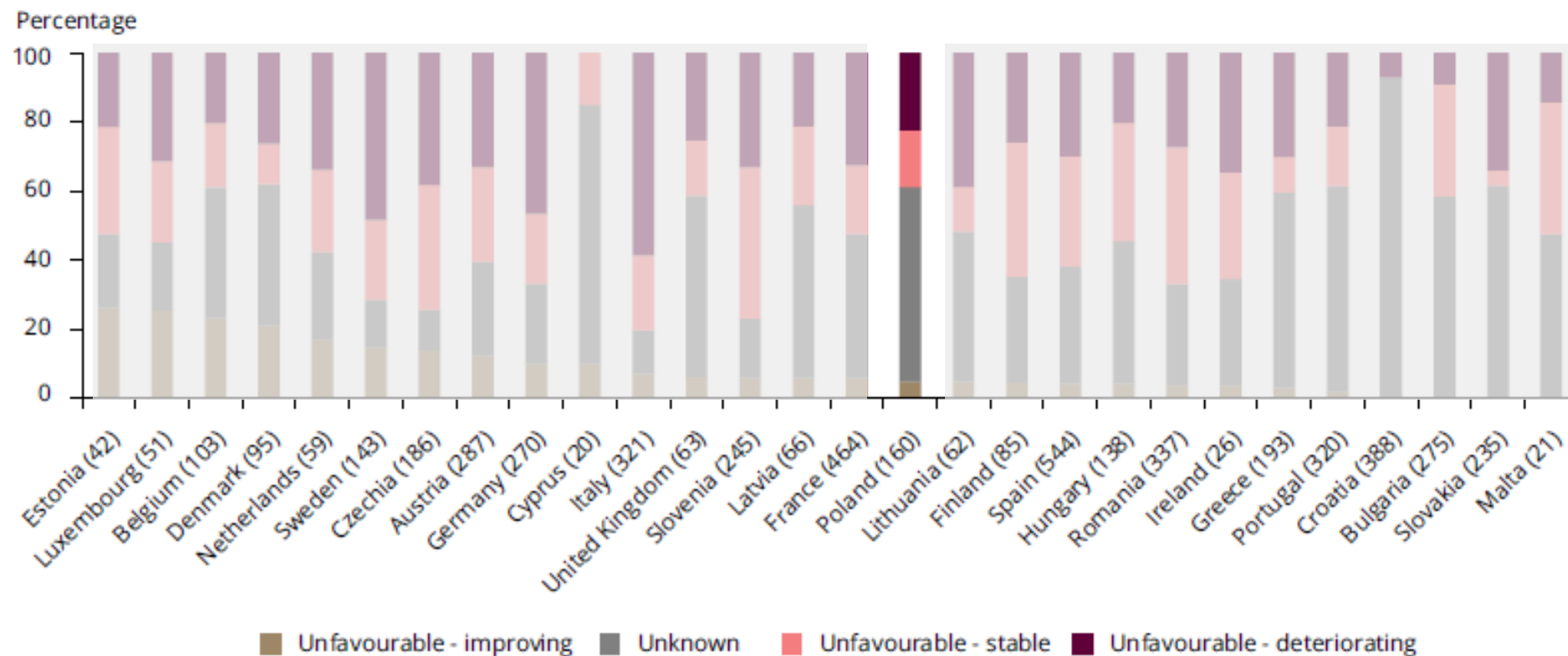
Status ochrony gatunków na poziomie krajów członkowskich

Trendy stanu ochrony gatunków na poziomie krajów członkowskich

Figure 3.21 Conservation status trends of species on Member State level

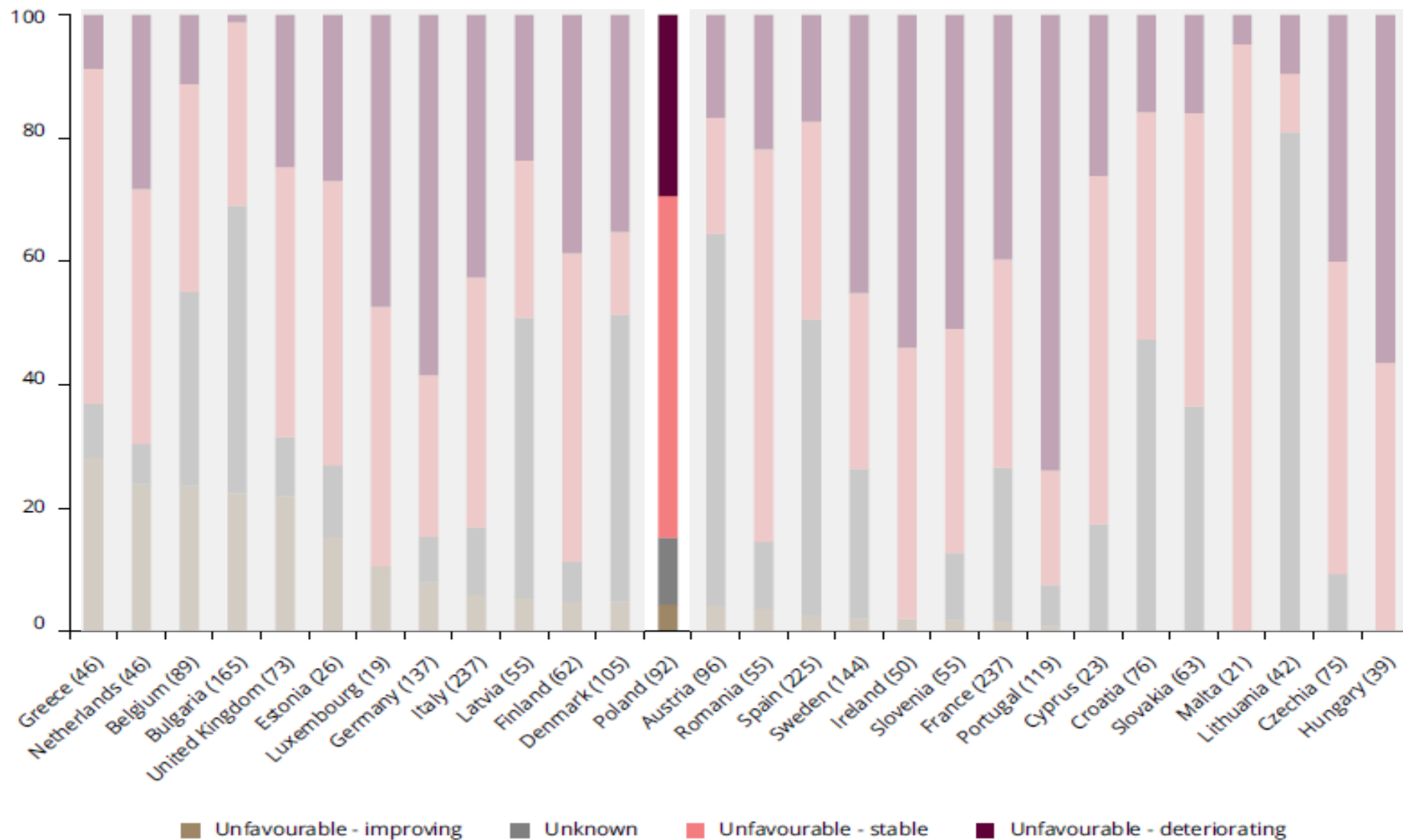
Note: Conservation status trends are based on species assessments. The number of assessments per Member State is indicated in parentheses. The total number of assessments is 7 589.

Source: Article 17 Member States' reports and assessments

Figure 3.16 Conservation status trends for habitats not in good status at Member State level

Percentage *Trendy stanu ochrony siedlisk w niewłaściwym stanie na poziomie krajów członkowskich*

Note: Conservation status trends are based on habitat assessments showing an unfavourable or unknown status. The number of assessments per Member State is indicated in parentheses. The total number of assessments is 2 468.

Source: Article 17 Member States' reports and assessments.

Program LIFE w Polsce dla przyrody

Instrument Finansowy LIFE+ (perspektywa 2007-2013)				
Liczba umów	Zakres tematyczny	Całkowity koszt [PLN]	Dofinansowanie KE [PLN]	Dofinansowanie NFOŚiGW [PLN]
38	Przyroda i różnorodność biologiczna	429 686 755	242 695 887	179 263 322
18	Ochrona środowiska i zarządzanie zasobami	121 284 857	59 211 277	49 941 763
10	Zarządzanie i informacja w zakresie środowiska	67 545 757	35 150 014	29 937 379
66	SUMA	618 517 369	337 057 178	259 142 464
Program LIFE (perspektywa 2014-2020)				
10	Przyroda i różnorodność biologiczna	133 014 880	78 605 872	39 936 275
5	Ochrona środowiska i efektywne gospodarowanie zasobami	34 674 933	19 963 563	8 838 9 18
5	Zarządzanie i informacja w zakresie środowiska	18 449 423	10 893 121	5 747 3 05
4	Dostosowanie się do skutków zmian klimatu	38 525 720	19 736 919	10 574 172
3	Łagodzenie skutków zmiany klimatu	21 450 010	11 837 194	6 327 870
3	Zarządzanie i informacja w zakresie klimatu	17 728 454	10 696 278	5 072 770
4	Projekty zintegrowane	295 335 042	176 790 578	89 287 391
34	SUMA	559 178 461	328 523 525	165 784 701
100	RAZEM	1 177 695 830	665 580 703	424 927 165

Efekty polskich projektów LIFE

PRZYRODA

- 1 wykupienie blisko **2 300 ha** gruntów na cele związane z ochroną przyrody,
- 2 powstrzymanie sukcesji roślin drzewiastych poprzez wycinkę i odkrzaczanie na powierzchni blisko **3 500 ha**
- 3 wykoszenie blisko **3 100 ha** łąk i pastwisk,
- 4 ok. **170** obszarów Natura 2000 w Polsce korzystających z finansowania LIFE,
- 5 ograniczenie niekorzystnego wpływu ok. **20** gatunków inwazyjnych na ponad **110 ha**
- 6 zakupienie ponad **1 500** zwierząt (owce, kozy, konie, krowy) i przeprowadzenie wypasu na ok. **600 ha**
- 7 zbudowanie ok. **15** przejść dla płazów i innych zwierząt,
- 8 ok. **220** gatunków chronionych dyrektywą ptasią i siedliskową objętych ochroną,
- 9 powstanie ok. **200** oczek wodnych dla płazów,
- 10 zbudowanie ok. **460** obiektów hydrologicznych (przepławki, brody, jazy),
- 11 powołanie blisko **200** nowych form ochrony (rezerваты przyrody, użytki ekologiczne, strefy ochrony),
- 12 wsparcie ok. **84 200 ha** siedlisk w uzyskaniu lepszego statusu ochrony,
- 13 przygotowanie blisko **24** planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000,
- 14 zamontowanie ponad **420** platform gniazdowych dla ptaków,
- 15 **9** polskich projektów LIFE zostało docenionych przez KE otrzymując wyróżnienie BEST lub BEST OF THE BEST LIFE NATURE PROJECTS,
- 16 poprawienie stanu siedlisk i przywrócenie naturze ok. **9 000 ha** gruntów,

BEST OF THE BEST dla polskich projektów LIFE

9 nagród

BEST OF THE BEST LIFE NATURE PROJECTS

2015 Zarządzanie siedliskiem wodniczki (*Acrocephalus paludicola*) poprzez wdrożenie zrównoważonych systemów zagospodarowania biomasy
Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków
LIFE09 NAT/PL/000260

BEST LIFE NATURE PROJECTS

2011 Ochrona żubra w Puszczy Białowieskiej
Instytut Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk
LIFE06 NAT/PL/000105

2013 Ochrona wodniczki w Polsce i Niemczech
Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków
LIFE05 NAT/PL/000101

2015 Ochrona orlika krzykliwego na wybranych obszarach Natura 2000
Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku
LIFE08 NAT/PL/000510

2015 Ochrona populacji bociana białego na terenie obszaru Natura 2000 Ostoja Warmińska
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie
LIFE09 NAT/PL/000253

2015 Czynna ochrona kompleksu priorytetowych siedlisk napiaskowych (6120, 2330) w obszarze Natura 2000 na Pustyni Błędowskiej
Gmina Klucze
LIFE09 NAT/PL/000259

2015 Ochrona ptaków wodnych i błotnych w pięciu parkach narodowych - odtwarzanie siedlisk i ograniczenie wpływu inwazyjnych gatunków
Instytut Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk
LIFE 09/NAT/PL/000263

2017 Renaturyzacja sieci hydrograficznej w Basenie Środkowym doliny Biebrzy. Etap I
Biebrzański Park Narodowy
LIFE09 NAT/PL/000258

2018 Ochrona podkowca małego i innych gatunków nietoperzy w południowej Polsce
Polskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody "pro Natura"
LIFE12 NAT/PL/000060

7 nagród

BEST OF THE BEST LIFE ENVIRONMENT PROJECTS

2017 Ekohydrologiczna rekultywacja zbiorników rekreacyjnych Arturówek jako modelowe podejście do rekultywacji zbiorników miejskich
Uniwersytet Łódzki
LIFE08 ENV/PL/000517

BEST LIFE ENVIRONMENT PROJECTS

2011 Rekultywacja Jezior Jelonek i Winiary w Gnieźnie metodą inaktywacji fosforu w osadach dennych
Miasto Gniezno
LIFE07 ENV/PL/000605

2015 Demonstracja nowatorskiej technologii poprawy chłonności warstwy złożowej wód geotermalnych
Geotermia Przyrzyce Sp. z o.o.
LIFE 11 ENV/PL/000447

2017 Nowe środki ulepszenia gleby do redukcji zanieczyszczeń i rewitalizacji ekosystemu glebowego
Instytut Ogrodnictwa
LIFE10 ENV/PL/000661

2017 EKOTony dla redukcji zanieczyszczeń obszarowych
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie
LIFE08 NAT/PL/000519

2018 Wdrażanie Zrównoważonego Rozwoju na podstawie Odpowiedzialnej Społecznie Transformacji
WWF Polska
LIFE14 GIC/PL/000008

2019 Instalacja demonstracyjna do wysokowydajnej produkcji energii elektrycznej i ciepłej w kogeneracji na bazie zgazowania innowacyjnego paliwa formowanego z odpadów komunalnych i osadów ściekowych
Investeko S.A.
LIFE12 ENV/PL/000013

3 nagrody

BEST OF THE BEST LIFE INFORMATION PROJECTS

2015 Ochrona różnorodności biologicznej na obszarach leśnych w tym na obszarach Natura 2000 - promocja najlepszych praktyk
Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych
LIFE 10/INF/PL/000673

BEST LIFE INFORMATION PROJECTS

2017 Dobry klimat dla powiatów
Instytut na rzecz Ekorozwoju
LIFE09 INF/PL/000283

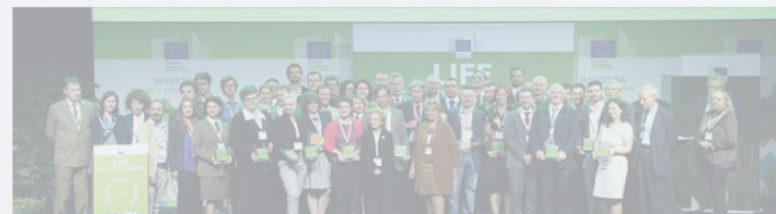
2017 Ogólnopolska kampania informacyjno - promocyjna "Poznaj swoją Naturę"
Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
LIFE10 INF/PL/000677

Odbiór nagrody BEST OF THE BEST LIFE INFORMATION PROJECT 2015 przez Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych, źródło: <http://www.cpkps.lasy.gov.pl>

Odbiór nagrody BEST OF THE BEST LIFE ENVIRONMENT PROJECTS 2017 przez Uniwersytet Łódzki, źródło: <https://ec.europa.eu/easme/en/section/life/eu-awards-best-life-projects-nature-environment-and-climate-action>

Laureaci nagród BEST LIFE NATURE& INFORMATION PROJECTS 2015 - z Polski, nagrody BEST OF THE BEST LIFE PROJECTS, odebrały Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych oraz Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, źródło: <http://www.cpkps.lasy.gov.pl>

LIFE improves NATURE

Environment

LIFE improves NATURE

Environment

Priorytety LIFE Przyroda i Różnorodność biologiczna (75% kk)

siedliska lub gatunki priorytetowe dla wdrażania dyrektywy siedliskowej (*)

gatunki ptaków "priorytetowe cel finansowania" LIFE

zagrożone siedlisko lub gatunek N2000

(status ochrony został uznany za niezadowalający zły, z tendencją do pogarszania się (U-2) w treści najbardziej aktualnej oceny unijnej i krajowej, sporządzonej na poziomie regionu biogeograficznego)

inne niż N2000 siedlisko lub gatunek zagrożony (z wyjątkiem gatunków ptaków),

(dla których status zagrożenia na poziomie UE został oceniony jako „zagrożony” lub gorszy w najbardziej aktualnej opublikowanej wersji europejskiej czerwonej listy gatunków lub czerwonej listy siedlisk, w tym także na terytoriach nie uwzględnionych na tych listach)

inne siedliska zagrożone

(na obszarach nie uwzględnionych na europejskich czerwonych listach siedlisk lub gatunków, w przypadku których stan zagrożenia oceniono jako niezadowalający lub gorszy w najbardziej aktualnej wersji globalnej czerwonej księgi gatunków lub siedlisk IUCN)

LIFE
improves
NATURE

Environment

Priorytety LIFE Przyroda i Różnorodność biologiczna (75% kk)

siedliska lub gatunki priorytetowe dla wdrażania dyrektywy siedliskowej (*)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia 6 listopada 2013 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych
oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów
kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000²⁾**

Na podstawie art. 26 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, 628 i 842) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. Nr 77, poz. 510 oraz z 2012 r. poz. 1041) załączniki nr 1–3 otrzymują brzmienie określone odpowiednio w załącznikach nr 1–3 do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Środowiska: *M. Korolec*

LIFE
improves
NATURE

Environment

Priorytety LIFE Przyroda i Różnorodność biologiczna (75% kk)

siedliska lub gatunki priorytetowe dla wdrażania dyrektywy siedliskowej (*)

l.p.	Kod	Nazwa siedliska przyrodniczego	ALP	CONT
1	1150	Laguny przybrzeżne		X
2	1340	Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwary		X
3	2130	Nadmorskie wydmy szare		X
4	2140	Nadmorskie wrzosowiska bażynowe (<i>Empetrium nigri</i>)		X
5	4070	Zarośla kosodrzewiny (<i>Pinetum mugo</i>)	X	X
6	40A0	Subkontynentalne zarośla okołopannońskie		X
7	6110	Skały wapienne i neutrofilne z roślinnością pionierską (<i>Alyso-Sedion</i>)		X
8	6120	Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)		X
9	6210	Murawy kserotermiczne, gdy występują na nich ważne stanowiska storczyków	X	X
10	6230	Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> –płaty bogate florystycznie)	X	X
11	7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	X	X
12	7210	Torfowiska nakredowe		X
13	7220	Źródlika wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutat</i>	X	X
14	8160	Podgórskie i wyżynne rumowiska wapienne ze zbiorowiskami ze <i>Stipion calamagrostis</i>	X	X
15	9180	Jaworzyny i lasy klonowo - lipowe na stokach i zboczach	X	X
16	91D0	Bory i lasy bagienne i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne	X	X
17	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródliskowe	X	X
18	91I0	Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescentipetraeae</i>)		X

LIFE
improves
NATURE

Environment

Priorytety LIFE Przyroda i Różnorodność biologiczna (75% kk)

siedliska lub gatunki priorytetowe dla wdrażania dyrektywy siedliskowej (*)

L.p.	Kod	Nazwa gatunku	ALP	CON
1	1352	wilk	X	X
2	1354	niedźwiedź brunatny	X	
3	2608	suseł perełkowany		X
4	2647	żubr	X	X
5	4003	świstak tatrzański	X	
6	4006	kozica tatrzańska	X	
7	1101	jesiotr zachodni	Ex	Ex
8	1084	pachnica dębowa	X	X
9	1087	nadobnica alpejska	X	Ex
10	4021	konarek tajgowy	SR	X
11	4024	sichrawa karpacka	X	
12	4045	łątka ozdobna	X	X

L.p.	Kod	Nazwa gatunku	ALP	CON
13	2074	goździk lśniący	Ex	
14	2094	sasanka słowacka	X	
15	2109	warzucha polska		X
16	2114	pszonak pieniński	X	
17	2217	gnidosz sudecki		X
18	4069	dzwonek karkonoski		X
19	4070	dzwonek piłkowany	X	
20	4087	sierpik różnolistny		X
21	4090	warzucha tatrzańska	X	
22	4094	goryczuszka czeska		X
23	4113	przytulia sudecka		X

LIFE
improves
NATURE

Environment

Priorytety LIFE Przyroda i Różnorodność biologiczna (75% kk)

gatunki ptaków "priorytetowe cel finansowania" LIFE

[🏠 > Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej](#) > [Oferta finansowania](#) > [Środki unijne](#) > [Program LIFE](#) > [Aktualności LIFE](#)
> [Ptaki priorytetowe dla LIFE](#)

[< Powrót](#)

Ptaki priorytetowe dla LIFE

📅 15.06.2021

Projekty służące ochronie 20 gniazdujących w Polsce gatunków ptaków mogą uzyskać dofinansowanie KE w ramach Programu LIFE w wysokości nawet do 75% kosztów kwalifikowanych.

Bogata różnorodność ponad 500 gatunków ptaków w UE od dawna stoi w obliczu poważnych zagrożeń. Zgodnie z najnowszymi badaniami naukowymi 43% gatunków ptaków w Europie jest zagrożonych lub notowane są poważne spadki liczebności populacji, a zatem nie są w dobrym stanie ochrony. Załącznik I dyrektywy ptasiej wymienia 193 gatunki. Aby dowiedzieć się więcej o zagrożonych gatunkach i dlaczego zostały one uwzględnione w załączniku, kliknij na nazwę gatunku na [liście](#) Komisji Europejskiej.

<https://www.gov.pl/web/nfosigw/ptaki-priorytetowe-dla-life>

LIFE
improves
NATURE

Environment

Priorytety LIFE Przyroda i Różnorodność biologiczna (75% kk)

gatunki ptaków "priorytetowe cel finansowania" LIFE

Priorytetowe dla LIFE gatunki ptaków występujących w Polsce		
L.p.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
1.	wodniczka	<i>Acrocephalus paludicola</i>
2.	perkoz rdzawoszyi	<i>Podiceps grisegena</i>
3.	cyranka	<i>Spatula querquedula</i>
4.	rożeniec	<i>Anas acuta</i>
5.	głowienka	<i>Aythya ferina</i>
6.	podgorzałka	<i>Aythya nyroca</i>
7.	błotniak zbożowy	<i>Circus cyaneus</i>
8.	błotniak łąkowy	<i>Circus pygargus</i>
9.	orlik grubodzioby	<i>Clanga clanga</i>
10.	raróg	<i>Falco cherrug</i>
11.	batalion	<i>Calidris pugnax</i>
12.	biegus zmienny (<i>schinzii</i>)	<i>Calidris alpina schinzii</i>
13.	dubelt	<i>Gallinago media</i>
14.	ostrzygojad	<i>Haematopus ostralegus</i>
15.	rycyk	<i>Limosa limosa</i>
16.	kulik wielki	<i>Numenius arquata</i>
17.	krwawodziób	<i>Tringa totanus</i>
18.	derkacz	<i>Crex crex</i>
19.	kraska	<i>Coracias garrulus</i>
20.	srokosz	<i>Lanius excubitor</i>

LIFE
improves
NATURE

Environment

Priorytety LIFE Przyroda i Różnorodność biologiczna (75% kk)

gatunki ptaków "priorytetowe cel finansowania" LIFE

Priorytetowe dla LIFE gatunki ptaków występujących w Polsce		
L.p.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
1.	wodniczka	<i>Acrocephalus paludicola</i>
2.	perkoz rdzawoszyi	<i>Podiceps grisegena</i>
3.	cyranka	<i>Spatula querquedula</i>
4.	rożeniec	<i>Anas acuta</i>
5.	głowienka	<i>Aythya ferina</i>
6.	podgorzałka	<i>Aythya nyroca</i>
7.	błotniak zbożowy	<i>Circus cyaneus</i>
8.	błotniak łąkowy	<i>Circus pygargus</i>
9.	orlik grubodzioby	<i>Clanga clanga</i>
10.	raróg	<i>Falco cherrug</i>
11.	batalion	<i>Calidris pugnax</i>
12.	biegus zmienny (<i>schinzii</i>)	<i>Calidris alpina schinzii</i>
13.	dubelt	<i>Gallinago media</i>
14.	ostrzygojad	<i>Haematopus ostralegus</i>
15.	rycyk	<i>Limosa limosa</i>
16.	kulik wielki	<i>Numenius arquata</i>
17.	krwawodziób	<i>Tringa totanus</i>
18.	derkacz	<i>Crex crex</i>
19.	kraska	<i>Coracias garrulus</i>
20.	srokosz	<i>Lanius excubitor</i>

LIFE
improves
NATURE

Environment

Priorytety LIFE Przyroda i Różnorodność biologiczna (75% kk)

zagrożone siedlisko lub gatunek N2000

(status ochrony został uznany za niezadowalający zły, z tendencją do pogarszania się (U2-) w treści najbardziej aktualnej oceny unijnej i krajowej, sporządzonej na poziomie regionu biogeograficznego)

[Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej](#) > [Oferta finansowania](#) > [Środki unijne](#) > [Program LIFE](#) > [Aktualności LIFE](#)
> [Gatunki i siedliska priorytetowe dla LIFE](#)

[< Powrót](#)

Gatunki i siedliska priorytetowe dla LIFE

28.07.2021

W obecnej perspektywie finansowej Komisja Europejska chce skierować środki na ratowanie gatunków i siedlisk szczególnie zagrożonych. Projekty służące temu celowi mają duże szanse uzyskania dofinansowania w wysokości nawet do 75% kosztów kwalifikowanych, podczas gdy standardowo wynosi ono do 60% kosztów kwalifikowanych projektu.

LIFE
improves
NATURE

Environment

Priorytety LIFE Przyroda i Różnorodność biologiczna (75% kk)

zagrożone siedlisko lub gatunek N2000

(status ochrony został uznany za niezadowalający zły, z tendencją do pogarszania się (U2-) w treści najbardziej aktualnej oceny unijnej i krajowej, sporządzonej na poziomie regionu biogeograficznego)

Nazwa siedliska	Kod siedliska	Region biogeograficzny
Solniska nadmorskie (Glauco-Puccinellietalia część - zbiorowiska nadmorskie)	1330	CON
Nadmorskie wydmy białe (Elymo-Ammophiletum)	2120	CON
Nadmorskie wydmy szare	2130	CON
Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic Charetea	3140	CON
Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (Koelerion glaucae)	6120	CON
Bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardetalia - płaty bogate florystycznie)	6230	CON
Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)	6410	ALP
Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	7230	CON
Kwaśne dąbrowy (Quercion robori-petraeae)	9190	CON
Łęgi wierzbowe, topolowe olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródliskowe)	91E0	CON
Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)	91F0	CON
Śródlądowy bór chrobotkowy	91T0	CON

LIFE
improves
NATURE

Environment

Priorytety LIFE Przyroda i Różnorodność biologiczna (75% kk)

zagrożone siedlisko lub gatunek N2000

(status ochrony został uznany za niezadowalający zły, z tendencją do pogarszania się (U2-) w treści najbardziej aktualnej oceny unijnej i krajowej, sporządzonej na poziomie regionu biogeograficznego)

Nazwa siedliska	Kod siedliska	Region biogeograficzny
Solniska nadmorskie (Glauco-Puccinellietalia część - zbiorowiska nadmorskie)	1330	CON
Nadmorskie wydmy białe (Elymo-Ammophiletum)	2120	CON
Nadmorskie wydmy szare	2130	CON
Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic Charetea	3140	CON
Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (Koelerion glaucae)	6120	CON
Bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardetalia - płaty bogate florystycznie)	6230	CON
Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)	6410	ALP
Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	7230	CON
Kwaśne dąbrowy (Quercion robori-petraeae)	9190	CON
Łęgi wierzbowe, topolowe olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródłiskowe)	91E0	CON
Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)	91F0	CON
Śródlądowy bór chrobotkowy	91T0	CON

LIFE
improves
NATURE

Environment

Priorytety LIFE Przyroda i Różnorodność biologiczna (75% kk)

zagrożone siedlisko lub gatunek N2000

(status ochrony został uznany za niezadowalający zły, z tendencją do pogarszania się (U2-) w treści najbardziej aktualnej oceny unijnej i krajowej, sporządzonej na poziomie regionu biogeograficznego)

Polska nazwa gatunku	Łacińska nazwa gatunku	Kod gatunku	Region biogeograficzny
haczykowiec błyszczący	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	6216	ALP
dzwoniecznik wonny	<i>Adenophora liliifolia</i>	4068	CON
lipiennik Loesela	<i>Liparis loeselii</i>	1903	CON
skalnica torfowiskowa	<i>Saxifraga hirculus</i>	1528	CON
minóg morski	<i>Petromyzon marinus</i>	1095	CON
minóg rzeczny	<i>Lampetra fluviatilis</i>	1099	CON
sieja	<i>Coregonus lavaretus Complex</i>	2494	CON
chomik europejski	<i>Cricetus cricetus</i>	1339	CON
suseł peretkowany	<i>Spermophilus suslicus</i>	2608	CON
zając bielak	<i>Lepus timidus</i>	1334	CON

LIFE
improves
NATURE

Environment

Priorytety LIFE Przyroda i Różnorodność biologiczna (75% kk)

zagrożone siedlisko lub gatunek N2000

(status ochrony został uznany za niezadowalający zły, z tendencją do pogarszania się (U2-) w treści najbardziej aktualnej oceny unijnej i krajowej, sporządzonej na poziomie regionu biogeograficznego)

Polska nazwa gatunku	Łacińska nazwa gatunku	Kod gatunku	Region biogeograficzny
haczykowiec błyszczący	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	6216	ALP
dzwoniecznik wonny	<i>Adenophora liliifolia</i>	4068	CON
lipiennik Loesela	<i>Liparis loeselii</i>	1903	CON
skalnica torfowiskowa	<i>Saxifraga hirculus</i>	1528	CON
minóg morski	<i>Petromyzon marinus</i>	1095	CON
minóg rzeczny	<i>Lampetra fluviatilis</i>	1099	CON
sieja	<i>Coregonus lavaretus Complex</i>	2494	CON
chomik europejski	<i>Cricetus cricetus</i>	1339	CON
suseł perełkowany	<i>Spermophilus suslicus</i>	2608	CON
zając bielak	<i>Lepus timidus</i>	1334	CON

LIFE improves NATURE

Environment

Priorytety LIFE Przyroda i Różnorodność biologiczna (75% kk)

zagrożone siedlisko lub gatunek N2000

(status ochrony został uznany za niezadowalający zły, z tendencją do pogarszania się (U2-) w treści najbardziej aktualnej oceny unijnej i krajowej, sporządzonej na poziomie regionu biogeograficznego)

Ponadto udostępniamy przygotowane przez GIOŚ listy gatunków i siedlisk, dla których trend oceny ogólnej jest spadkowy, a status jest niewłaściwy (U1 lub U2) w raporcie Polski i na poziomie UE. Co prawda projekty dotyczące przedmiotów ochrony umieszczonych na tych listach nie mogą liczyć na zwiększone dofinansowanie KE (do 75%), lecz z całą pewnością wymagają one pilnych działań ochronnych, które można sfinansować ze środków Programu LIFE (do 67% lub 60%).

Pamiętajmy, że LIFE to ambitny program, więc projekt powinien objąć jak największy zasięg polskiej / europejskiej populacji gatunku lub powierzchni siedliska!

Polska nazwa gatunku	Łacińska nazwa gatunku	Kod gatunku	Region biogeograficzny
haczykowiec błyszczący	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	6216	CON
arnica górska	<i>Arnica montana</i>	1762	CON
leniec bezpodkwiatkowy	<i>Thesium ebracteatum</i>	1437	CON

LIFE
improves
NATURE

Environment

Priorytety LIFE Przyroda i Różnorodność biologiczna (75% kk)

inne niż N2000 siedlisko lub gatunek zagrożony (z wyjątkiem gatunków ptaków),
(dla których status zagrożenia na poziomie UE został oceniony jako „zagrożony” lub gorszy w najbardziej aktualnej opublikowanej wersji europejskiej czerwonej listy gatunków lub czerwonej listy siedlisk, w tym także na terytoriach nie uwzględnionych na tych listach)

Lista zagrożonych* gatunków zwierząt w Polsce (wg raportów europejskiej Czerwonej listy)

	Gatunek	Nazwa polska	Status na Czerwonej liście		Endemiczny w Europie?	Endemiczny dla EU 27?
			EU	EU 27		
PSZCZOŁY	<i>Bombus cullumanus</i>	trzmieł zachodni	CR	CR	Nie	Nie
RYBY MORSKIE	<i>Lamna nasus</i>	lamna śledziowa	CR	-	Nie	-
RYBY SŁODKOWODNE	<i>Anguilla anguilla</i>	węgorz europejski	CR	CR	Nie	Nie
CHRZĄSZCZE SAPROKSYLICZNE	<i>Cucujus haematodes</i>	zgniotek szkarłatny	EN	CR	-	-

LIFE
improves
NATURE

Environment

Priorytety LIFE Przyroda i Różnorodność biologiczna (75% kk)

inne niż N2000 siedlisko lub gatunek zagrożony (z wyjątkiem gatunków ptaków),
(dla których status zagrożenia na poziomie UE został oceniony jako „zagrożony” lub gorszy w najbardziej aktualnej opublikowanej wersji europejskiej czerwonej listy gatunków lub czerwonej listy siedlisk, w tym także na terytoriach nie uwzględnionych na tych listach)

Lista gatunków zagrożonych* roślin w Polsce (wg raportów europejskiej Czerwonej listy)

	Gatunek	Nazwa polska	Status na Czerwonej liście		Endemiczny w Europie?	Endemiczny dla EU 28?
			EU	EU 28		
MCHY, WĄTROBOWCE , GLEWIKI	<i>Hilpertia velenovskyi</i>	ślimakobrzeżek lessowy	CR	CR	Nie	Nie
	<i>Scapania scapanioides</i>	skapanka drobna	CR	CR	Tak	Nie
	<i>Haplocladium microphyllum</i>	łodyżkowiec drobnolistny	CR	DD	Nie	Nie

Inkubator wniosków LIFE

Finansowanie przygotowania projektów wniosków **LIFE** do KE – do 80 tys. zł, ale nie więcej niż 0,6% wartości zaakceptowanych przez KE kosztów kwalifikowanych

Bezwrotny grant wypłacany w 4 lub 5 transzach po osiągnięciu określonych etapów przygotowania wniosku do KE

LIFE support

- Wsparcie merytoryczne specjalistów NFOŚiGW w przygotowaniu projektów i wniosków do KE (telefoniczne, mailowe oraz osobiste)
- szkolenia
- warsztaty
- webinaria dla potencjalnych wnioskodawców

- zwiększenie konkurencyjności polskich wniosków do **Programu LIFE**
- zbudowanie kompetencji do właściwego przygotowania i prowadzenia projektów

inkubator LIFE

- zwiększenie zainteresowania **Programem LIFE** przez potencjalnych wnioskodawców
- zwiększenie pozyskiwania i wykorzystywania środków z **Programu LIFE**

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

eKonsultantLIFE

Narzędzie do konsultacji przygotowywanych projektów **LIFE**, oferujące m.in.:

- przyporządkowanie wniosku do eksperta NFOŚiGW
- wspólną, jednoczesną edycję koncepcji wniosku
- wymianę uwag w formie konwersacji
- wideorozmowę

Find your partner for LIFE

Platforma do kojarzenia podmiotów chcących współpracować przy projektach **LIFE**, w szczególności w celu zwiększenia europejskiej wartości dodanej projektu

Inkubator wniosków LIFE – Przyroda (12)

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Nazwa Wnioskodawcy	Dane kontaktowe
1	Zatrzymanie i odwrócenie utraty bioróżnorodności poprzez wdrożenie innowacyjnego systemu do techniki identyfikacji, pomiaru i integrowania wartości przyrody.	HyperView Sp. z o.o.	mczuluk@hyperview.pl
2	Czynna ochrona kulika wielkiego w kluczowych ostojach gatunku.	Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków	asuchowolec@ptop.org.pl
3	Rekultywacja starorzeczy w Dolinie Narwi i przywrócenie ciągłości morfologicznej rzeki.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Białymstoku	Henryk.Jaros@wody.gov.pl
4	Ochrona bioróżnorodności Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego - zrównoważona retencja zlewni Regi, Dziwny, Iny i Płoni	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie	zz-gryfice@wody.gov.pl
5	"Ochrona gatunków i siedlisk priorytetowych na wybranych obszarach Natura 2000 Pojezierza Południowobałtyckiego"	Województwo Kujawsko-Pomorskie	gosia@bpark.strefa.pl
6	Odtworzenie populacji ptaków wodno - błotnych poprzez tworzenie dużych obszarów ochronnych.	Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków	sekretariat@ptop.org.pl
7	Powrót łososa atlantyckiego i minoga rzeczno do rzeki Bóbr	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	beata.gluchowska@wody.gov.pl
8	LIFE Rivers - Ochrona i odbudowa populacji zagrożonych gatunków ichtiofauny poprzez odtworzenie i monitoring ekosystemów rzecznych	Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty	ic@parseta.org.pl
9	Renaturalizacja i ochrona priorytetowych obszarów migracji siewkowców wzdłuż Wschodnio-Atlantyckiego Szlaku Wędrownego (EAF) – od borealnych łąk via Morze Wattów po atlantyckie zimowiska	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków	sviataslau.valasiuk@otop.org.pl

Nabór wniosków o dofinansowanie NFOŚiGW 2021

Nabór 2021 podstawowy / uzupełniający - Dotacja

Nabory 2021 / 2022
do 35 % dofinansowania
W kolejnych naborach
mniejsza intensywność

OGŁOSZENIE O NABORZE

Nabór wniosków w ramach programu priorytetowego „Współfinansowanie programu LIFE Część 1) Wsparcie krajowe projektów LIFE w perspektywie finansowej 2021-2027”

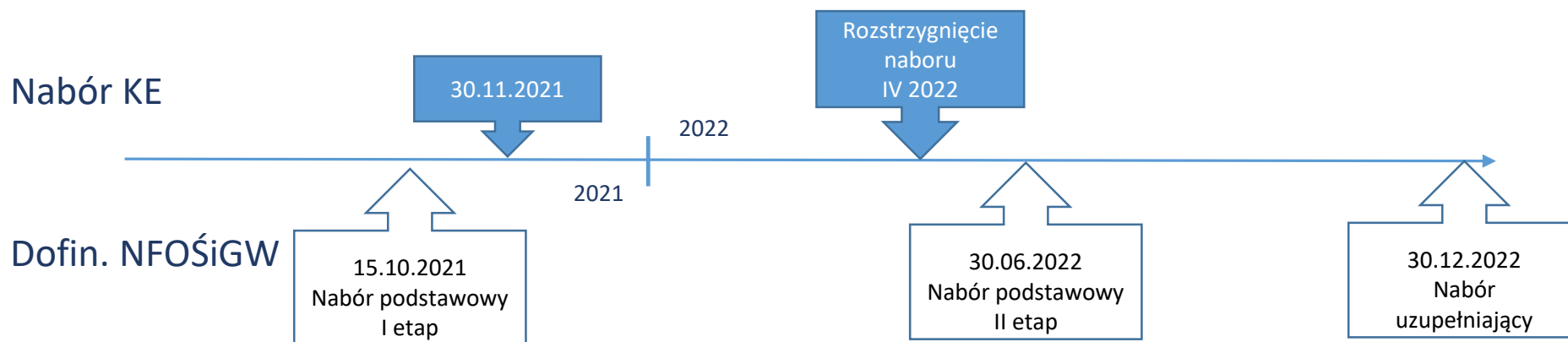
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ogłasza nabór wniosków o dofinansowanie w ramach programu priorytetowego „Współfinansowanie programu LIFE Część 1) Wsparcie krajowe projektów LIFE w perspektywie finansowej 2021-2027”.

- **Tematyka naboru pokrywa się tematyką projektów określonych w programie LIFE w:**
 - Podprogramie „Przyroda i różnorodność biologiczna”
 - Podprogramie „Gospodarka o obiegu zamkniętym i jakość życia”
 - Podprogramie „Łagodzenie zmiany klimatu i przystosowanie się do niej”

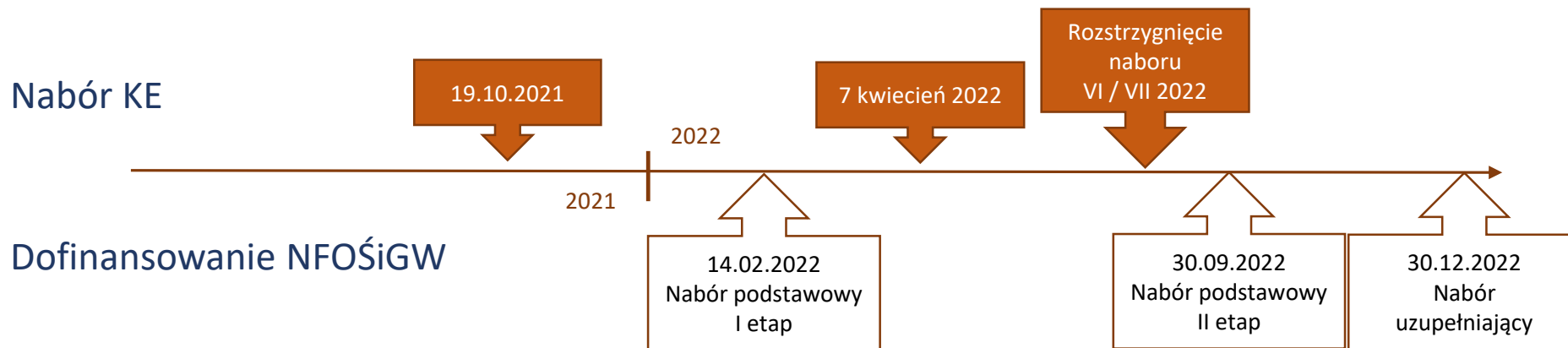

Nabór wniosków o dofinansowanie NFOŚiGW 2021

PROJEKTY DOTYCZĄCE DZIAŁAŃ STANDARDOWYCH (SAP)

STRATEGICZNE (PRZYRODNICZE) PROJEKTY ZINTEGROWANE (SIP / SNAP)

Więcej informacji

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

O Funduszu Aktualności Baza wiedzy **Oferta finansowania**

🏠 > Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej > Oferta finansowania > Środki unijne > Program LIFE > Aktualności LIFE

< Powrót

Aktualności LIFE

23.08.2021

LIFE - nie tylko duże projekty!

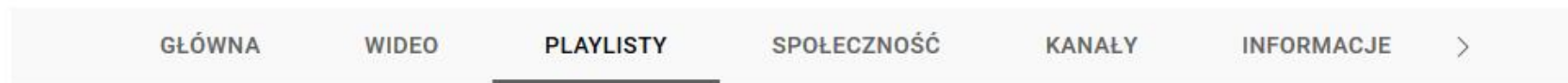
18.08.2021

Pierwsze tłumaczenie wytycznych w Programie LIFE

<https://www.gov.pl/web/nfosigw/aktualnosci-life3>

Więcej informacji

LIFE ▾

#LIFE webinarium DI LIFE
2021.07.29 „Dzień Informacyj...
Narodowy Fundusz Ochrony Środo...
WYŚWIETL CAŁĄ PLAYLISTĘ

#LIFE webinarium INKUBATOR
cz. 3 2021.07.22 „Inkubator...
Narodowy Fundusz Ochrony Środo...
WYŚWIETL CAŁĄ PLAYLISTĘ

#LIFE webinarium INKUBATOR
cz. 2 2021.05.18 „Inkubator...
Narodowy Fundusz Ochrony Środo...
WYŚWIETL CAŁĄ PLAYLISTĘ

#LIFE webinarium INKUBATOR
2021.04.29 „Inkubator...
Narodowy Fundusz Ochrony Środo...
WYŚWIETL CAŁĄ PLAYLISTĘ

#LIFE webinarium NAUKA
2021.04.07 „Nauka i LIFE – ...
Narodowy Fundusz Ochrony Środo...
WYŚWIETL CAŁĄ PLAYLISTĘ

#LIFE webinarium BIZNES
2021.02.04 „LIFE i biznes – ...
Narodowy Fundusz Ochrony Środo...
WYŚWIETL CAŁĄ PLAYLISTĘ

#LIFE webinarium NATURA
2020.12.16 „Europejskie i...
Narodowy Fundusz Ochrony Środo...
WYŚWIETL CAŁĄ PLAYLISTĘ

<https://www.youtube.com/user/nfosigw/playlists>

Udostępniamy także m.in. ...

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

[O Funduszu](#) [Aktualności](#) [Baza wiedzy](#) [Oferta finansowania](#) [Kontakt](#)

[🏠](#) > [Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej](#) > [Oferta finansowania](#) > [Środki unijne](#) > [Program LIFE](#) > [Tłumaczenia](#) > [Nabór 2021](#)

[< Powrót](#)

Nabór 2021

Tłumaczenia dokumentacji Naboru LIFE 2021 (KE)

Nazwa dokumentu
Wytyczne dla podprogramu "Przyroda i różnorodność biologiczna"
Wytyczne dla podprogramu "Gospodarka o obiegu zamkniętym i jakość życia" (<i>dostępne wkrótce</i>)
Wytyczne dla podprogramu "Łagodzenie zmiany klimatu i przystosowanie się do niej" (<i>dostępne wkrótce</i>)
Wytyczne dla podprogramu "Przejsście na czystą energię" (<i>dostępne wkrótce</i>)
Wzór umowy (Model Grant Agreement)

Gotowi do biegu po zieleni!

Zapraszamy Państwa do lektury broszury opracowanej przez KE „Gotowi do biegu po zieleni”.

Zmiany klimatu czy utrata różnorodności biologicznej stanowią istotne zagrożenie i wpływają m.in. na rozwój rolnictwa oraz leśnictwa. Autorzy publikacji podejmują wyzwanie pokazania wybranych rozwiązań poprzez przedstawienie działań podejmowanych w projektach zrealizowanych w ramach Programu LIFE.

Mamy nadzieję, że publikacja ta przybliży Państwu Program LIFE wspierający projekty w zakresie ochrony środowiska i klimatu oraz zainspiruje do przygotowania wniosku w naborze 2021, który właśnie się rozpoczął w nowej perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027.

Zapraszamy na kolejne wydarzenia:

Webinaria z pisania wniosków LIFE:

Koniec września / początek listopada

The screenshot shows the YouTube interface for the channel 'Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej'. The page is set to the 'PLAYLISTY' tab, displaying a playlist titled 'LIFE 2014-2020'. The playlist contains ten videos, each with a thumbnail, title, date, and a 'WYŚWIETL CAŁĄ PLAYLISTĘ' button. The videos are:

- #LIFE Przyroda Webinarium1 2020.04.28
- #LIFE Środowisko Webinarium1 2020.04.29
- #LIFE Klimat Webinarium1 2020.05.07
- #LIFE PRZYRODA Webinarium2 2020.05.26 Przygotowanie...
- #LIFE ŚRODOWISKO Webinarium2 2020.05.27...
- Program LIFE - programy zarządzane centralnie - filmy...
- #LIFE Klimat Webinarium2 2020.07.09
- #LIFE KLIMAT webinarium 3 2020.09.03

On the right side of the page, there is a vertical banner image of a forest with a lake. In the bottom right corner of this banner, there is a logo for 'Life' (the LIFE program) featuring the word 'Life' in a stylized font with yellow stars around it, set against a blue background.

Jesteśmy do Państwa dyspozycji!

